

HUMAN RIGHTS WATCH SVERIGE

Birger Jarlsgatan 57c
113 56 Stockholm
Tel: +46 730-70 08 48

Email: sweden@hrw.org
Website: www.hrw.org/sweden
90-account: 90 04 54-0

Kenneth Roth, Executive Director

Deputy Executive Directors

Michele Alexander, Development and Global Initiatives
Emma Daly, Media
Liesel Gerntoltz, Program
Chuck Lustig, Operations
Bruno Stagno Ugarte, Advocacy

Dinah PoKempner, General Counsel
James Ross, Legal and Policy Director

Division and Program Directors

Brad Adams, Asia
Mausi Segun, Africa
Nicole Austin-Hillery, United States
José Miguel Vivanco, Americas
Sarah Leah Whitson, Middle East and North Africa
Hugh Williamson, Europe and Central Asia

Shantha Rau Barriga, Disability Rights
Zama Coursen-Neff, Children's Rights
Richard Dicker, International Justice
Bill Frelick, Refugees' Rights
Arvind Ganesan, Business and Human Rights
Heather Barr, Women's Rights
Amanda Klasing, Women's Rights
Steve Goose, Arms
Graeme Reid, Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Rights

Advocacy Directors

Maria Laura Canineu, Brazil
Louis Charbonneau, United Nations, New York
Farida Deif, Canada
Kanae Doi, Japan
John Fisher, United Nations, Geneva
Meenakshi Ganguly, South Asia
Bénédicte Jeannerod, France
Lotte Leicht, European Union
Benjamin Ward, United Kingdom
Wenzel Michalski, Germany
Elaine Pearson, Australia
Måns Molander, Sweden and Denmark

Board of Directors

Amy Rao, *Chair*
Zeid Ra'ad Al Hussein, *Vice Chair*
Oki Matsumoto, *Vice Chair*
Amy Towers, *Vice Chair; Treasurer*
Bruce Rabb, *Secretary*
Akwas Aidoo
Lishan Aklag
Jorge Castañeda
George Coelho
Natasha Dolby
Hassan Elmasry
Kimberly Marteau Emerson
Loubna Freih
Leslie Gilbert-Lurie
Paul Gray
Caitlin Heising
Karen Herskovitz
Susan Kane
Betsy Karel
Robert Kissane
David Lakshidhir
Louisa Lee-Reizjes
Alicia Miñana
Joan R. Platt
Neil Rimer
Shelley Frost Rubin
Ambassador Robin Sanders
Sidney Sheinberg*
Bruce Simpson
Joseph Skrzynski
Donna Slaight
Siri Stolt-Nielsen
Darian W. Swig
Marie Warburg
Catherine Zennström
*In Memoriam (1935–2019)

Stockholm, den 12 maj 2020

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Diarienummer Ju2020/00162/L2

HUMAN
RIGHTS
WATCH

HRW.org

Human Rights Watch Sveriges yttrande över SOU 2020:02, "Skärpta regler om utländska månggiften"

Human Rights Watch Sverige välkomnar möjligheten att yttra sig över utredningen "Skärpta regler om utländska månggiften", SOU 2020:02. Vi vill lämna följande allmänna kommentarer till utredningen.

Sammantagen bedömning

Human Rights Watch motsätter sig polygami som en inskränkning av kvinnors rättigheter. Human Rights Watch vill samtidigt framhålla vikten av att all lagstiftning som syftar till att upphäva eller begränsa polygama äktenskap måste ta hänsyn till den negativa inverkan som sådan lagstiftning kan ha för kvinnor och flickor i polygama äktenskap och för barn födda i polygama äktenskap.

Human Rights Watch arbete mot polygami

Human Rights Watch motsätter sig polygami och anser att alla stater bör sträva mot ett effektivt förbud mot polygami. I likhet med utredningens konstaterande har Human Rights Watch i flera länder dokumenterat hur polygama äktenskap har ogynnsamma konsekvenser för kvinnors liv och rättigheter, som till exempel förlust av boende eller ekonomisk försörjning och ökat våld i hemmet.

Polygami strider mot internationell rätt och särskilt FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (Kvinnokonventionen, CEDAW) då polygami diskriminerar på grund av kön och inskränker kvinnors möjligheter att fullt ut åtnjuta fri- och rättigheter på lika villkor som män. Enligt FN:s CEDAW-kommitté bör polygama äktenskap förbjudas, då polygami kan få allvarliga konsekvenser för kvinnor och för deras barn. Kommittén menar att alla stater bör modifiera eller avskaffa

praxis och sedvänjor som diskriminerar mot kvinnor, motverka fördomar och felaktiga uppfattningar om det ena könets överlägsenhet över det andra, samt upphäva stereotypa könsroller i samhället.

Vissa länder tillåter polygami under bestämda villkor, som att ett polyamt äktenskap får ingås om första hustrun godkänner det eller om maken har tillräckliga ekonomiska resurser för att försörja flera fruar, vilket ofta svårt att kontrollera och effektivt följa upp. Även i länder med lagar som förbjuder polygama äktenskap, förekommer stora svårigheter att upprätthålla dessa lagar, i synnerhet i områden där äktenskap inte formaliseras och registreras enligt nationell lag.

Huvudregeln om icke-erkännande av utländska månggiften och dess påverkan på kvinnor, flickor och barn i polygama familjer

Utredningen föreslår att icke-erkännande av utländska månggiften ska vara huvudregeln, med möjlighet till undantag från detta erkännandeförbud endast vid synnerliga skäl.

Även om Human Rights Watch motsätter sig polygami och arbetar för dess avskaffande, måste man fullt ut respektera rättigheterna för de kvinnor som befinner sig i polygama äktenskap och deras barn. Ett regelverk med alltför abrupta avslut på polygama äktenskap som inte innehåller tillräckliga skyddsåtgärder för kvinnor och barn kan medföra allvarlig skada för dem. Human Rights Watch vill understryka vikten av att all lagstiftning som syftar till att upphäva polygami eller att begränsa möjligheterna till polygami utformas omsorgsfullt för att ge fullt skydd till kvinnor och flickor som träffas av lagstiftningen, liksom barn som är födda i polygama äktenskap.

Kvinnor och flickor vars tidigare godkända äktenskap kan komma att underkännas löper risk att bli stigmatiserade, utfrysta och falla offer för övergrepp och hedersvåld. Kvinnor och flickor kan riskera att förlora underhållsbidrag eller vårdnad över sina barn.

Human Rights Watch noterar även att det finns länder och kulturer där äktenskap inte alltid formaliseras och registreras på sätt som skulle göra dem legitima enligt nationella lagar ens i de länder där äktenskapet har ingåtts. Kvinnor eller flickor i sådana oregistrerade äktenskap, liksom deras barn, bör även omfattas av lagstiftningens skyddsåtgärder.

Human Rights Watch rekommendationer för att skydda kvinnor, flickor och barn i polygama äktenskap:

- Kvinnors, flickors och barns rätt till uppehållstillstånd och visum bör inte påverkas av icke-erkännandet av ett polyamt äktenskap.
- Det bör finnas lättillgängliga tjänster för kvinnor, flickor och barn som påverkas eller potentiellt kan komma att påverkas av all lagstiftning som syftar på att upphäva polygami eller på att begränsa möjligheterna till polygami. Tjänsterna bör omfatta följande:

1. Socialtjänsten bör vara involverad i varje fall. Socialtjänsten bör hjälpa kvinnan eller flickan i ett polygamt äktenskap, förklara deras rättigheter och möjligheter i situationen, samt ge råd gällande de ekonomiska stöd, sociala tjänster och hälsovård som kvinnan eller flickan är berättigad till.
2. Kvinnor och flickor bör ha tillgång till kostnadsfri juridisk rådgivning som hjälper dem med frågor som rör barnens vårdnad, underhållsbidrag och immigrationsprocessen.
3. Alla domstolsbeslut eller beslut av socialtjänsten som rör barn bör alltid beakta barnets bästa. Detta gäller både om det berörda barnet är en part i ett polygamt äktenskap och om barnet i frågan har fötts i ett polygamt äktenskap.

Måns Molander
Nordic Director